

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és Japtulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Formalizmus.

Debreczen, március 15.

A minisztertanács a napokban elhatározta, hogy a Wekerle-kormány idejéből fenmaradt utalványozási rendeletet, amely az exlexben történő állami kifizetéseket szabályozza, megváltoztatja és az utalványozandó tételek körét lényegesen kibővíti. A Wekerle-kormányuk ugyanis az volt az álláspontja, hogy exlexben nincs joga állami kiadásokat teljesíteni és így kimondotta, hogy csak a legszükségesebb állami kiadásokról gondoskodik, de mindenkor a minisztertanács együttes határozatából. A mostani kormányuk szintén az az álláspontja, hogy exlexben nincs törvényes alapja az állami pénzek kiutalványozásának, de az a kör, amelyet az állami szükségletek határai korlátoznak, olyan bizonytalan terület, amelynek meghatározása csak önkényesen, vagyis csak az utalványozó miniszter apróciálása alapján történhetik. A kormány tehát elejti a Wekerle-kormány által kibocsátott pontosított előírást, hogy mikor és mit szabad fizetni és mindig a felelős miniszterre bizza, hogy mikor és mit utalványozzon. Minthogy pedig a miniszteri felelősségről szóló törvény alapján a miniszterek felelőssége nem szolidáris, hanem mindig egyéni, annak sincs semmi értelme, hogy az utalványozás ne az egyes miniszterek, hanem mindig a miniszterek együttes tanácsa

által történjék. A kormányellenes sajtó e határozat közzétételkor újabb alkotmányseretéssel és törvénysérelemmel vádolta a kormányt. Hozzátesszük mindjárt, hogy alapvetően, illetve nem alaposabban, mint ahogy a Wekerle-kormányt illethette volna. Mert a lényeg az, hogy pénzt kiutalni, illetve olyan pénzt kiutalni, amely törvényhozásilag megszavazva és megajánlva nincsen, semmi körülmények között sem szabad. Aki országgyűlésileg meg nem szavazott pénzből akár csak egy fillért is kiutal, az épp oly bűnös, mint az, aki száz milliót utalványoz. Mert a törvény nem összegeket határoz meg, hanem mint alkotmánybiztosítékot állítja fel azt a kategorikus tilalmat, hogy meg nem szavazott pénzekből kiutalni nem szabad. Ezt pedig csak egyféleképpen lehet megsérteni, úgy, hogy meg nem szavazott pénzt mégis csak kiutalnak.

Már pedig ezt a bűnt, vagy törvénysértést a koalíciós kormány az első meg nem szavazott fillér kiutalványozásánál már elkövette, mint ahogy ő előtte a miniszteriumok egész sorozata az exlexes korok immár tizesztendős folyama alatt igen gyakran elkövette. Merő formalizmus, a magyar politikai élet kárhozatos dogmatikájának jellemző tünete, hogy a közvélemény és a kritika most a szerint magyarázza az exlexes kiutalványozások törvényes, vagy akár csak igazolható tényét, hogy mekkora összegre, milyen tételre vonatkoznak és milyen

fórum által eszközöltettek. Ha egészen szigorú és tényleg az alkotmányvédelem szelleméből táplálkozó közjogi felfogás irányítaná a politikai bírálatot, úgy ez a szempont egyáltalán nem jönne figyelembe. Mert az igazán mellékes, hogy az utalványozási tilalmat hány ezer korona érdekében szegték meg és hogy ezt egy, vagy több miniszter követte el. A fő az, hogy a tilalmat megszegtek és hogy ezzel szemben sem védelemre, sem megtorlásra nincsen mód.

Ez a sérelme, vagy ha úgy tetszik, hiánya az alkotmánynak. A miniszter utalványozási joga korlátlan és feltétlen. A számszéknek például nincs vétőjoga és a miniszter által kiutalt összeg feltétlenül kifizetendő. Előzetes akadályok tehát nincsenek. Viszont megtorlás sincs, először, mert a mi parlamentáris életünkben kifejlődött szokásnál fogva, mely szerint a kormányok mindent a korona előzetes hozzájárulásával, vagy legalább is az ő hallgatóságos beleegyezésével tesznek, a korona mindenkor meggátolja, mint ahogy már meg is gátolta, hogy az ő akaratát teljesítő minisztereket a parlament vád alá helyezze. A koalíciós kormány is csak úgy kaphatta meg kinevezését, hogy előzetesen garanciát vállalt a Fejérváry-kormány politikai szabadságáért.

Azonfelül pedig immár tizesztendős kormányzati gyakorlat menti azt a minisztert, akit a parlament exlexes utal-

A diszcoladás előtt.

Irta: Octave Mirbeau.

III. Sándor cárt igen jól ismertem. Engem jóindulatával kegyesen kitüntetett és ezt több alkalommal, igen szép, nekem megbecsülhetetlen ajándékokkal is megerősítette.

Akkor Oroszországban vendégszerepelttem. Ez hat év előtt volt és Sándor cár nagyon méltányolta tehetségemet. Gyakran jött a színházba, hogy legjobb szerepeimben megnézzon és ha tetszésnyilvánításában nem is volt bőkezű, a kalmilag mégis kegyeskedett elismeréséről biztosítani, sőt néha szakmámba vágó kérdések megvitatásával is kitüntetett. Éles eszű, helyes ítélőképességgel bíró nagyság volt, ki a dráma értékesebb mozzanatait mindig felismerte.

Tehát boldog, gazdag és hírneves voltam a befolyásos nagyságokkal álltam összeköttetésben, mi Oroszországban mindig nagy előny.

Szüleink korai halála után együtt laktunk nővéremmel, egy kedves, szép, tizenhat éves leánykával, ki életem öröme és otthonom napsugára volt. Mindenek fölött szerettem ez élni, ez eszes leányt, ki szelid, adakozó lelkületével mindazért rajongott, mi szép, nagy és igazságos volt. Csak egyet-

lenegy hibáját ismertem. Véleményét mindig tulságosan nyíltan mondta ki és független szellemét még azok előtt sem palástolta, kiknek jelenlétében az életnek jól elzárva és a szájnak némának kellett volna maradnia.

Midőn egy napon Moszkvából — hol néhány napi vendégszereplésen voltam — visszatértem Pétervárra, házamat üresen és két szolgámat jajveszékelve találtam.

— Nővérem hol van? — kértem.

— Oh uram! — felelt egyikük — itt voltak... és elvitték a dadával együtt... Istent legyen neki irgalmas!

— Megbolondultál! — rivaltam rá. — Talán részeg vagy? Mi történt veled?... Egyáltalában tudod-e, hogy miket beszéltek itt össze-vissza? Halld?... Felelj, hol van a nővérem?

Az öreg kisirt szemével a mennyezetre bámult.

— Hiszen már megmondtam neked! — mormogá. Eljöttök... és elvitték... az ördög tudja hová!

Azt hittem, hogy fájdalomban elájulok és félőrülten felkiáltottam:

— De miért?... Miért?... Mégis kellett valamit mondaniok. Így, minden ok nélkül, csak nem vihették magukkal?... Nem mondták meg?

Az öreg fejét rázta és szomorúan válaszolva:

— Semmit sem mondtak... Azok különben sem szoktak beszélni... Megjelennek, mint a pokol kutyái... az ember azt sem tudja, hogy honnan... és mikor elmennek, nem marad más utánuk, mint a bánat...

— De ő? — kértem kétségbeesetten. — Ő... ő... csak mondott valamit?... Nem védekezett? Nem fenyegetőzött, hogy én... hogy a cár, ki barátom, meg fogja őket büntetni?... Mégis csak kellett neki mondani valamit!

— Mit mondhatott volna az az áldott lélek?... Összekulcsolta a két kezét, mint ahogy a szent szűz képe előtt szokta... és most nekünk nem marad más hátra, mint siratni őt... Ő odament... ahonnan nincs visszatérés... Dicsőség Istennek és atyuskának, a cárnak!

Miután megértettem, hogy ezektől a hülyeséges, ostoba kutyáktól többet nem tudhatok meg, elrohantam, hogy más uton szerezsek hírvételeket a történetekről. Egyik hivatalból a másikba, irodából irodába, bejelentőkből bejelentőkbe küldtek, de mindenütt csak hideg, zárkózott egyénekre, begombolkozott alkalmazottakra találtam.

Sohal sem adtak felvilágosítást. Nem

A t. hölgyközönség b. figyelmét van szerencsém felhívni arra, hogy az idei tavaszi és nyári

kalap különlegességeimet

Párisban

szereztem be, miáltal a legkényesebb igényeket is képes vagyok kielégíteni. Kiváló tisztelettel
JUNGREISZ MARI utóda.

ványozásért felelősségre akarna vonni. Az idelel egyszerűen hivatkoznék arra, hogy elődjei példáját követte és mint-hogy ezeknek a magatartását a parlament sohasem látta meg, illetve utólag mindig jóváhagyta az ő eljárásukat, ezzel bizonyos jogszokás fejlődött ki, a mely mentesíti az utódot is. Lehet ilyen érvelés ellen elítélő verdikttel élni? Egyáltalán nem.

A tény — sajnos — az, hogy az exlex a kisebbségek kárhozatos obstrukciói miatt, sőt a koalíciós kormány idejében még a többség végzetes taktikai hibája folytán is, állandó kormányzati jelenség lett és hogy az exlexben való pénzgazdálkodás immár szintén megszokott kormányzati cselekménnyé vált, a melyen már nem is botránkozik meg senki. Mikor Bánffy Dezső miniszterelnöksége idején az exlex réme először fenyegetett, akkor igazán azt hitte mindenki, hogy most itt a világ vége. Azóta azonban már nagyon megváltozott minden és az exlex állami berendezkedéssé vált. Megszoktuk. Számunk vele és viseijük a belőle folyó következményeket.

Epp ezért nevetséges, mikor azon akadnak meg egyes politikusok, hogy a kormány el akar térni a Wekerle-kormány megállapodásától és több állami szükséglet fedezetéről fog gondoskodni. Üres formalizmus ez az aggodalma. Ha egy filért lehet büntetlenül kiutalni, akkor már ezret is lehet. Vagy arról tessék tehát gondoskodni, hogy ne legyen többé exlex, vagy pedig arról, hogy ha van, úgy a törvény feltétlenül megtartassék. De arról vitatkozni, hogy mennyit és hogyan szabad utalványozni, igazán csak nálunk lehet, ahol az alkotmányosság és parlamentarizmus szelleméhez való ragaszkodás helyett még mindig nagyobb a szavak, a dogmák és a frázisok szeretete.

hallottam semmiről... nem mondhattak semmit... De néhányan tanácsoltak, hogy ne beszéljek oly hangosan a legjobb lesz, ha semmit sem szólok és szép csendesen hazamegyek. Ketszégesemben arra gondoltam, hogy a cárhoz kihallgatásért fogok folyamodni. Ő mindig jó volt irantam és szeretett. Lábaihoz borulva, kegyelmet fogok esdekélni nővérem részére... De ismerie ő azt a sóét igazságszolgáltatást, mely nevében működik?... Biztosan nem tud róla semmit.

A rendőrfőnökkel csak harmadik napon beszélhettem. Ő is jó ismerősöm volt. Sokszor felkeresett színházi öltözékben és előzékeny, nyájas modorát, eszes társalgását mindig nagyon élveztem. De már első szavaimnál félbeszakított:

— Pszt! — mondá, homlokát összehúzva — erről ne gondolkozzék tovább. Vannak dolgok, melyek fölött nem szabad törpöngönnünk! — és rögtön másra fordította a beszédet.

E borzasztó esemény után nyolc nappal, — mely idő telve gyötrellemmel és aggodalommal, századoknak tűnt fel előttem — diszeloádást tartottunk a színházban. A cár egy gárdatiszt által maga elé hivatott. Mint rendszeren, mint mindig, most is komoly, szomorú, kegyesen leereszkedő és jéghideg volt. Tulajdonképpen nem tudom, miért. De midőn a hatásmások e leghatalmasabbját magam előtt láttam, — a felelem, vagy tisztelet, vagy mindenhatóságának tudata tartott-e vissza, — képtelen voltam azt az egyszerű szöveget: „kegyelem” kimondani, mely lekemet egész idő alatt reménytelenül töltötte el, mely izzó sikkamon lebegett. Tökéletes megbénu-

lást, meravséget, majdnem már a halált éreztem.

— Fogadja szerencsekívánataimat, uram, — mondá a cár. — Ma este úgy játszot, mint Guilty!

Ezzel kezét kegyesen csókra nyujtá és elbocsátott.

Itt az elbeszélő órájára nézett, hiszen az este is diszeloádásra készülődött.

— Szomorú történetem végéhez érek, mert sietnem kell — mondá és folytató. — Azután két év morzsolódott le s még mindig tejes homályban voltam, mert semmit sem punitolhattam ki azt a rejtett titkot, mely életem legdrágább kincsét oly hirtelen elrabolta tőlem. Valahányszor kérdőzködtem, a hivatalnokok mindig csak azt az ijesztő „pszt” szót hallattak. Mindazok a befolyások, melyeket érvényesíteni akartam, csak arra szolgáltak, hogy még nagyobb homályt borítsanak a történetekre. Ah, miért is nem mertem kimondani azt az egy szót, mely talán megmentette volna nővéremet?... Miér?... Igazán nem tudom!

Néhány kimondhatatlan kínos nap és éj után, kénytelen voltam e bizonytalanságot tovább elviselni és elhatároztam, hogy történjék bármi, erőlesen fogom kutatni. Ismét a rendőrfőnökhöz mentem.

— Hallgasson reám — mondám — határozottan. — Nem azért jöttem onhoz, hogy üres dolgokról társalogjunk. Nem kívánom, hogy nővéremnek megkegyelmezzenek, sőt azt sem kérem, hogy hol van. De azt az egyet tudni akarom: él-e még, vagy meghalt!...

A rendőrfőnök bosszús mezdulatot tett.

Március idusa.

A mai ünnepek.

Impozáns külsővel, lelkes tartalommal, a nagy nap emlékéhez méltó módon ünnepelte ma Debreczen a magyar szabadság hajnalhasadásának dicső napját. Zászlódiszbe öltözött a város, feltűntek a nemzeti kokárdák, a háromszínű pántlikák; emelkedett ünnepi hangulat áradt a városban. Szokatlanul népesek voltak az utcák s az ünnepek helyiségeit szorongásig megtöltötte mindenütt a közönség. Gyönyörű, igazi népünnep volt a polgárság ünnepe, ezen kívül az összes iskolát, egyesületeket sikerült ünnepeket rendeztek. A lezajlott ünnepekről részletes tudósításunk alább következik.

A polgárság ünnepe.

Az egyetemes polgárság ünnepségét az ideén is a „Főiskolai Magyar Irodalmi Társulat” rendezte a hagyományos pompával és sikerrel. Kevéssel két óra előtt már ezrekre menő tömeg gyűlt össze a kollégium udvarán s kísérte az ifjúságot az ünnepek színhelyére.

(A Petőfi-szobornál.)

A főiskola hátsó, díszes lépcsőházában zernél jóval több ember szorongott, mikor a Petőfi dalkör rázendített a Talpra magyarra. Ezután Debreczeni István, a „F. M. I. T.” elnöke mondott tartalmas, lelkes hangú ünnepi beszédet. A Nemzeti dalt Gellért Sándor joghallgató szavalta gazdag színezéssel, kiváló erővel. A szobrot a Petőfi-dalkör nevében Borus Béla alelnök koszorúzta meg. Az ünnepséget a Petőfi-dalkör szípen előadott Csata-dala zárta be.

(A főiskola udvarán.)

A Petőfi-szobortól a főiskola udvarára vonult az ünneplő közönség. Itt a főiskolai énekkar nyitotta meg az ünnepeket. Győrök József hitanhallgató eszmében gazdag, lendületes emlékbeszédet mondott. Fabian Sándor hitanhallgató hatásos szavaiatát viharosan megtapsolták. Végül a főiskolai

énekkar pompás betanulásban adta elő a Talpa magyart.

(A városhaza udvarán.)

Három órakor az Egyetértés zenekarának vezetésével a városhaza udvarára vonult a 3—4000 ezer főre gyarapodott közönség. Felvonultak az egyesületek is zászlóik alatt. Az óriási tömeg minden talpalatyi helyet elfoglalt a tágas udvarban. Lélekemelő jelenség volt, mikor ez a roppant közönség levett káitappal énekelte a Hymnuszt. Az elhangzott ének után a főiskola egyik jőnevű poétája: Szombati Szabó István, a „Főiskolai Lapok” szerkesztője mondott izzó hangulatu márciusi beszédet. Beszédét a közönség orkászzerű éljenzése gyakran megszakította. Némethy Károly hitanhallgató gyönyörű szavaiatát után tomboló taps és éljenzés hangzott fel. Végül a közönség a szöveget énekelte el.

Az iskolák ünnepe.

A nagy nap emléket a város minden elemi és középiskolájában lelkes ünnepek keretében ünnepelte a tanuló ifjúság. Az iskolai ünnepek lefolyásáról tudósításunk a következő:

(A ref. főgimnáziumban.)

A református főgimnázium ifjúsága március 15-én délelőtt fél 11 órakor a főiskola dísztermében rendezte ünnepségét.

A főgimnáziumi énekkar nyitotta meg az ünnepeket. A Nemzeti dalt Lugossy Dániel VI. o. tanuló szavalta hatásosan. Ezután az egyvelet Erkel Hunyadi László dalművéből adta elő a főgimnáziumi zenekar. Ünnepi beszédet Papp Lajos VIII. o. tanuló, az Önképzőkör elnöke mondott. Majd a „Verbunkosok 1848—49 ből” című híres dalt adta elő a főgimnáziumi zenekar. Szávay Gyula „Mars idusa” című gyönyörű alkalmi költeményét Benedek Sándor VII. o. tanuló szavalta. Végül a főgimnáziumi zenekar a Jászku indulót adta elő precíz összjátékban.

(A kath. főgimnáziumban.)

A kegyes-tanítórendi róm. kath. főgimnázium önképzőköre március 15-én 10 és fél órakor az intézet dísztermében rendezte hazafias ünnepségét a következő műsorral: Czuczor-Révly Riadóját a főgimn. énekkara adta elő. Ábrányi E. Március tizenötödikén c.

— Már ismét! — kiáltotta. — Mért gondol föl vonosan erre a dologra, édes barátom? Igazán ez nem észsz-rü... és azonfelül még felesleges bánatot is okoz magának... Lássá? hi zen az már rég a múlté! Figyje, hogy a nővére meghalt!...

— Eppen ezt szeretném tudni — folytattam csökönyösen — a bizonytalanúság megöl.

— Különös ember... Azt magam sem tudom... de hogyan is tudhatnám?

— Kutasson utána! Különben is ehhez jogom van!

— Kívánja?

— Igen, igen, kívánom! — kiáltottam.

— Jól van, megteszem — mondá. De figyelmeztetem, hogy a jövőben kevesebb nyíltsággal nyilatkozzék jogairól...

Hat hónappal e párbeszéd után, színházi öltözékben készülődtem az előadásra, midőn egy rendőr lépett be és egy lepecsételt nagy borítékot nyujtott át... Lázás sietséggel és izgatottsággal nyitottam fel. A levél kelet és aláírás nélküli tartalmazta: „Nővére él, de haja hófehér!”

Szemeim előtt minden forogni kezdett, a fal, a lámpák és tükrök... Azután élettelenül terültem el a szőnyegen.

Az elbeszélő felállt. Halvány és kimerült volt. A tükrök elé lépett, hogy haját és nyakkendőjét rendeztesse, mert az utcán már felhangzott a sokaság üdvözlője, mely a cárt színházba menet üdvözölte.

— Azóta ismét három év telt el!... És a szegény kicsike éppen ma huszonhárom éves!...

Ezzel megszorította kezünket és távozott!

alkalmi versét Sinka Gyula VIII. o. t. szavalta. Majd a főgimn. zenekara új magyar nótákat játszott. Ünnepi beszédet Móró Lajos VIII. o. t. mondott. Magyar népdalok. (Árta Riethy K.) Előadta a főgimn. ének-kara. Ver—Vendéghegyi. Zrinyi Iona nikomédiai lakomája c. melódrámáját Klár Zoltán VII. o. t. szavalta tetszés mellett; zongorán kísérte Balkányi Pál VII. o. t. Kisfaludy K. „Kemény Simon” c. művéből drámai jelenséget adott elő: Papp L., Róna J., Simonyi A., Várady K. Vill., Fischer R., Kovács I. VII. és Csernátony L. I. oszt. tanulók. Végül a Rákóczi-indulót adta elő a főgimnázium zenekara.

(A kereskedelmi iskolában.)

A debreczeni felső kereskedelmi iskola ifjusága 1910. március hó 15-én délelőtt 10 órakor, az iskola tantermében rendezte ünnepélyét. Az ünnepélyt a Talpra magyar-ral az énekkar nyitotta meg. Ünnepi beszédet Lajosi Géza tanár tartott. Tóth Kálmán Előre c. versét Márkus Dezső alsó C) osztályu tanuló szavalta sikerülten. Majd népdalokat adott elő a zenekar. Klein Lajos felső osztályu tanuló alkalmi felolvasást tartott. A szabadságról, Prém József gyönyörű versét Soldos Malvin alsó D) osztályu tanuló szavalta kedves közvetlenséggel. — Ezután az énekkar finn-dalokat énekelt. Március 15. Petőfi Sándortól. Előadta Bodnár Zoltán felső osztályu tanuló. Fűredi Ernő felső osztályu tanuló zongorakísérete mellett Borbély Imre felső és Balázs Andor középső osztályu tanulók gyönyörű hegedűjátékkal arattak sikert. A vén cigányt, Farkas Imre hatásos versét Papolczy Margit alsó D) osztályu tanuló zongorakísérete mellett Klár Andor felső osztályu tanuló adta elő. Végül a zenekar játszott egy tűzeshangu indulót.

(A főreáliskolában.)

Az állami főreáliskola önképzőkora előkelő közönség előtt ünnepelte meg március 15-ike emlékeztét. Az ünnepélyt Kardos Albert, az önképzőkör vezető tanára nyitotta meg. Az ünnepi beszédet Kardos Ferenc ifjusági elnök mondotta, Sziklai Ernő VII. o. t. a jobbágyosság felszabadításáról értekezett. Nagy Imre, Glöck Zoltán VIII. o. t. és Markovits Lajos VII. o. t. kitűnő szavallatokkal emelték az ünnepély fényét; a jól sikerült ének és zeneszámok az ifjusági ének- és zenekart dicsérik.

(A ref. leánynevelő intézetben.)

A ref. felsőbb leányiskola és tanítónőképző intézet tanárkara és ifjusága a nagy nap emlékére március 15-én délelőtt 11 órai kezdettel az intézett nagytermében rendezte nagysikerű emlékünnepeit. Az ünnepséget a XC. Zoltár I. versének eléneklése nyitotta meg, majd Kiss Albert vallásnár imádkozott. Ezután 220. dics. 7. versét énekelték el a növendékek. A tulajdonképeni hazafias ünnepséget az iskola ének-kara nyitotta meg a Nemzeti imával. Petőfi Sándor Szívem c. versét Szoboszlay Erzsébet IV. fels. oszt. növendék szavalta nagyon szépen. Majd kuro-nótákat adott elő zongorán Sóvágó Iona V. fels. osztályu növendék. Ünnepi beszédet Koncz Aurélné, a felsőbb leányiskola igazgatója tartott. Kik voltak a honvédek? Tóth Kálmán költeményét Király Iona IV. oszt. tk. növ. szavalta, Keresztfalvy Lili III. oszt. tk. növ. és zongora-Miskolczy Erzsébet III. oszt. tk. növ. hegedűkísérete mellett. Végül a Szózatot énekelték el az iskola ének-kara s ezzel az ünnepség véget ért.

(A polgári fiúiskolában.)

A debreczeni kereskedő társulat polgári fiúiskolájának ifjusága március 15-én, dél-

előtt 9 órakor az intézet tornatermében tartotta meg márciusi napok emlékeztetére rendezett ünnepségét. Az ünnepséget az ifjusági énekkar nyitotta meg. Káozdy: Talpra magyarjával. Ábrányi: Hazám ifjusága c. szép költeményét Fehértói Dániel IV. A) o. tanuló szavalta nemes hévvel. Ünnepi beszédet Tuster Ignác tanár mondott. Ezután az énekkar népdalokat adott elő. Ábrányi: Március 15. c. versét Boros Béla III. A) oszt. tanuló szavalta. Fényes Jenő IV. A) oszt. tanuló szavallata után Erkel: Himnuszát énekelték az énekkar s ezzel az ünnepség véget ért.

(Az izr. polgári fiúiskolában.)

A debreczeni nyilvános magán polgári fiúiskola „Arany János” önképzőkora 1848. március idusának emlékére, március 15-én délelőtt fél 10 órai kezdettel díszgyűlést tartott, melyet a Hymnusz eléneklése nyitott meg.

Alkalmi beszédet Kovács Ignác dr. tanár tartott. A Talpra magyar Soldos Pál III. o. tanuló szavalta nagy hatással. Klein Ede ifj. elnök. IV. o. tanuló sikerült alkalmi felolvasást tartott. Te maradsz a nagy nap. Ábrányitól. Szavalta: Popper Ernő IV. osztályu tanuló. Prohászka Béla IV. o. t. hegedűjátékával gyönyörködtette a közönséget. Kossuth Lajos. Irtá és felolvasta: Berger Ernő V. o. t. Kozma Andor gyönyörű versét: a „Carthágói harangok”-at Láng Arpád, ifj. alelnök IV. o. t. szavalta. Március 15. 1848. Petőfitől. Szavalta: Kupferstein Jenő IV. o. t. Mark Kálmán IV. o. t. énekszámával aratott sikert. A szabadság ébredés. Irtá és felolvasta: Mezei Mór III. o. t. Mark Kálmán IV. o. t. Markovits Andor V. o. t. és Kohn Zoltán III. o. t. szavallatukkal járultak hozzá az ünnepély sikeréhez. Végül a Szózatot énekelték el az ifjuság.

(Az izr. polgári leányiskolában.)

A debreczeni izr. polgári leányiskola az intézet nagytermében rendezte sikerült ünnepélyét, amit az ifjusági énekkar nyitott meg a Hymnusz eléneklésevel. Ünnepi beszédet Friedmann B. tan.-nő mondott. Fantasie Mignon Hongroise. Zongorán előadta Csilag Margit III. o. t. Kardos Anna III. o. t. szavallatával aratott sikert. Majd Rákóczi kesergőjét énekelték az ifjusági énekkar. Kossuth sírját, Ábrányi Emiltől. Friedmann Irén és Nagy Erzsébet III. o. tanuló szavallták üzvezen. Földes Erzsébet IV. o. t. és Bleyer Márta IV. o. t. szavallata után az ifjusági énekkar a Klapka-indulóval fejezte be az ünnepséget.

(Az izr. elemi iskolában.)

A statusquo izr. elemi iskolákban március idusát délelőtt fél 10 órakor a Káposztás utcai fiúiskolában ünnepelte az iskola ifjusága és tanítói kara: Ünnepi előadást Kertész Sándor tanító tartott, majd a Hymnusz énekelték a növendékek. Tóth Kálmán Előre c. versét Guttmann Lajos V. o. t. szavalta. Holländer István IV. o., Balázs Klára IV. o. és Gyémánt Julis VI. o. t. szavallata után a Szabadságot énekelték el a növendékek. A Honfidal Schwarcz Sándor VI. o. t. szavalta. Békés István IV. o., Kis Margit, Guttmann Sarolta és Kovács Margit szavallata után végül az énekkar sikerült száma zárta be az ünnepséget.

Az egyesületek ünnepe.

A városban alakult egyesületek, társaskörök legnagyobb része díszes ünnepséggel üte meg a nagy nap fordulóját. Az

egyesületek ünnepségéről értesüléseink a következők:

(A Kereskedő Ifjak Társulatában.)

A debreczeni Kereskedő Ifjak Társulata március hó 15-én este 9 órai kezdettel a Royal szálloda dísztermében Rácz Károly és fia közreműködésével rendezte hazafias ünnepségét. Az ünnepséget Rácz Károly és fia zenekara nyitotta meg, majd a Himnusz énekelték a dalkör. Ünnepi beszédet János Zoltán ref. lelkész mondott viharos tetszés mellett. Március Idusán, V. Nagy Gusztáv kitűnő óráját Masah Ferenc hittanhallgató szavalta hatásosan. Ezután dalokat adott elő Rácz Károly és fia zenekara. Könyves Tóth Kálmán, Petőfi lelke a honvédsir felett című költeményét Balla Bertalan jogszigorló szavalta. Végül a Szózatot énekelték a Dalkör. Műsor után társas összejövetel volt a Royal-szálloda éttermében, ahol a késő éjjeli órákig együtt maradt a közönség.

(A munkásgimnáziumban.)

A debreczeni munkásgimnázium fényesen megülte március 15-ikét. A munkás dal-egylet Elephanty karmester vezetése alatt oly művésziességgel adta elő számait, hogy a 200 emberre menő hallgatóságot teljesen lebilincselte. A megnyitót Dávidházy Kálmán ipartestületi elnök mondta, megjelölve a munkásosztály célját. Nagy hatást keltett Juhász Erzsike k. a szavallata zene-kísérettel, mely teljesen fedte az 1848-iki eseményeket. Művészi volt a zongoraszám, melyet László Sándor, a P. Nagy Zoltán zenekonzervatóriumának kitűnő növendéke adta. A 48-as események feletti emlékbeszédet Zalay János dr., a munkásgimnázium vezetője tartotta, oly hatással, hogy a közönség szünni nem akaró tapsban részesítette a fiatal professort.

(A homokkerti olvasóegyletben.)

A homokkerti ref. olvasóegylet március hó 15-én, este 7 órai kezdettel otthonában szavallat, ének és felolvasással egybekötött hazafias ünnepélyt rendezett a nagy nap emlékére. A Hymnusz eléneklésevel nyitotta meg a közönség az ünnepséget. Megnyitó beszédet Kőrösi Kálmán dr. tartott. Boros Ferenc szavallatával, Kővér Gyula pedig felolvasásával aratott sikert. Mezeyi Dániel hazafias dalokat énekelt viharos tetszés mellett. Szilágyi József, ifj. Pesti János zene-kísérete mellett melódrámát adott elő nagy hatással. Végül a Szózatot énekelték el az ünneplő közönség.

Irodalom.

A Csokonai-kör felolvasó ülése. A Csokonai-kör március hó 19-én, szombaton délután 5 órakor a Royal szálló nagytermében felolvasó ülést tart. A felolvasó ülés műsora a következő: 1. Vondel „Lucifer”-je. Tanulmány a hollandi irodalomtörténetből; irta és felolvassa: dr. Nagy Zsigmond, a Csokonai-kör választmányi tagja. 2. Versek. Irtá és felolvassa: Zoltán István, a Csokonai-kör tagja. 3. Márciusi költemények. Szavallja: Lugosy Béla, a városi szintársulat tagja. Tag és hozzátartozója belépti-díjat nem fizet. Nem tagoknak a belépti-díj 1 korona, deák-jegy 20 fillér. Jegyet váltani este a pénztárnál.

Bátorkodom arra a rosszakaratu híresztelésre, mintha én a városból végképen eltávoznék, tisztelettel értesíteni a t. hölgyközönséget, hogy párisi mintára berendezett divatszalonomat még inkább kiterjesztem, sőt most is egy nagyon kedves divat-ujdonsággal óhajtom meglepni a hölgyvilágot, mely általános tetszésre fog találni. Hogy pedig jövőben is érdemes legyek a hölgyközönség szives pártfogására, ezt kifogástalan kiszolgálással iparkodom elnyerni.

Vanger Sándor.

Vanger Sándor
Az előkelő hölgyközönség divatszalonja
Battyányi-u. I. szám alatt.

A debreceni színház sorsa.

Döntés előtt.

A debreceni színház vezetésére hirdetett pályázat során többször és bőven volt alkalmunk kifejtetni nézetünket a pályázat dolgában. Az objektív kritika mérlegére helyeztük a két pályázót, Komjáthy János és Zilahy Gyula igazgatói értékét és úgy találtuk, — s ebben osztozott velünk a város közönsége — hogy a debreceni színház Komjáthy Jánossal jobb, megbízhatóbb és erősebb kezekbe kerül, mint amilyenben volt Zilahy Gyula eddigi itteni működése alatt. Ismert adatok, felsorolt tények alapján állapítottuk meg, hogy Komjáthy János neve garancia arra, hogy a debreceni színház az ő vezetése alatt vissza fogja szerezni régi fényét, magas színvonalát s hogy városunk színházjáró közönségének minden jogos igénye kielégítést fog nyerni.

Mi Zilahy Gyulának, a színésznek művészi értékét mindig elismertük. Elismertük, hogy ő egyike a magyar színház legkiváltságosabb tehetségeinek, akinek színészi képességei minden kritikát megállanak. Am viszont művészetét nem tekinthetjük és nem tekintettük takarónak gyatra igazgatói működése fölött, amely annyi, de annyi jogos panaszt váltott ki a közönség köréből és annyi jogos felzudulásra adott alkalmat. Debreczen város tanácsa szinagazgatói állásra hirdetett pályázatot s a pályázat elbírálásánál, az kell, hogy vezessen mindenkiket, mennyire alkalmas az egyik, vagy másik jelölt a szinagazgatásra.

Ebből a szempontból bíraltuk el mi is a kérdést és mikor megállapítottuk, hogy Zilahy Gyula Komjáthy Jánossal nem veheti föl a versenyt, ez a nézőpont irányította kritikánkat. Mert leteghatatlán tény az, hogy Zilahy Gyula öt éves igazgatói működése fölött Debreczen város közönsége könyörtelenül pálcát tört. És hogy ezt tette, tulajdonítsa Zilahy az ő igazgatói működésének, amelyben mindvégig szűkkeblű üzleti politika vezette Zilahyt.

Zilahy Gyula igazgatói működésének védelmére még legodaadóbb hivi sem tudtak elfogadható érveket egymás mellé sorakoztatni. Az ő hiveinek egyetlen fegyvere Komjáthy János irgalmatlan befekettése volt, ezzel éltek egyedül, mert Zilahy debreceni működését előnyös világitásban feltüntetniök lehetetlen volt. Nem is próbálkoztak vele, tudták, hogy hiábavaló, hanem ehelyett Komjáthy Jánosnak támadtak s ezt a nagy művészembert, nagy szinagazgatót az igazságtalan vádak tengerével öntötték el.

De Komjáthy János minden mérgezett nyíl ellen vértelve volt. Megvédte őt igazának, elismert nagyságának vértje és a közönség ama rendkívüli szeretete, amely őt Debreczenben körülövezi.

A színházi bizottság megértette Debreczen város közönségének általános óhaját s érezve azt a felelősséget, a melylyel a közönségnek tartozik, a színházat Komjáthy Jánosnak ítélte oda.

Holnap, szerdán fog dönteni a városi tanács. Pártlan nagy érdeklődéssel és figyelemmel tekint a közönség a döntés elé, amelyet másképpen, mint a színházi bizottság határozatának szankcióját el sem tudja képzelni. Mi sem hisszük, hogy a tanács szembefordul az egész város feltogásával és nem tekintve a város, a színház és a közönség érdekét, egy, a bizalomra a legnagyobb mértékben érdemtelten embernek, Zilahy Gyulának adja oda a színházat. Bizonyosak vagyunk abban, hogy a tanács semmiféle presszióknak nem fog engedni, jöjjön az bármilyen részről és elhatározásában egyedül a színházjáró közönség érdekei fogják irányítani. Ha pedig így lesz — amiben nincs okunk kételkedni — mind a jószóló tehetség nélkül meghírhatjuk, hogy a városi tanács Komjáthy János mellett fog állást foglalni.

A miniszterelnök a király előtt.

Az országgyűlés feloszlata.

Az új választások.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma délelőtt kihallgatáson volt a királynál és megkapta az országgyűlésnek jövő hétre való összehívására és a feloszlata vonatkozó királyi kéziratokat. Egy hét múlva tehát megtörténik az országgyűlés feloszlata s az egész ország minden erejét a választási küzdelemre összpontosítja.

A nap eseményeiről távirati értesüléseinket alább közöljük.

Khuen gróf a király előtt.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök tegnap este Bécsbe érkezett és ma a Grand-Hotelből, ahol megszállott, délelőtt fél tíz órakor a Magyar Hazba ment, itt fogadta Dubsky grófnak, az osztrák urak háza tagjának látogatását, azután Skerlecz Iván báró miniszteri tanácsos jelentéstételét. A miniszterelnök tíz órakor megjelent a Hofburgban, ahol a király külön kihallgatáson fogadta.

A királyi kézirat.

Az országgyűlés feloszlata.

A miniszterelnök a felség elé terjesztette az országgyűlés egybehívására és feloszlata vonatkozó okiratokat, melyeket a király nyomban aláírásával látott el.

A királyi elhatározás szerint a képviselőház március 21-ére hivatik egybe és a reá következő napon, március 22-én fog feloszlattatni. A feloszlata nem királyi trónbeszéd, hanem királyi leirat útján történik, melyet a miniszterelnök a Ház elnökéhez fog számaztatni, aki azután azt feloszlata. Eddig az országgyűlést, ha a király nem volt személyesen jelen, mindig királyi biztos oszlata fel. Valószínű, hogy ezen alkalomra a miniszterelnök fog a királyi funkciókkal megbízni.

Justhék vádindítványa.

Ugy hallatszik, hogy Justhék már a 21-iki ülésen vádindítványt fognak előterjeszteni a kormány ellen. Az indítvány indokolására, illetve tárgyalására azonban határidőt kell kitűzni, erre azonban a Ház feloszlata következtében már nem fog a sor rákerülni.

Az új választások.

Az új Ház összehívása.

Az új választások minden valószínűség szerint május 25 és június 12. között fognak lezajlani. Az új országgyűlés pedig valószínűleg június 22-én ül össze.

Főispáni beiktatások.

Szentesen e hó 19-án iktatja be Csongrád megye törvényhatósága Csicsri Lajost, az új főispánt. Hódmezővásárhelyt a beiktatás e hó 23-án lesz.

Komáromban Beniczky Lajos főispán beiktatását Komárom megye március 21-iki rendkívüli közgyűlésén állapítják meg. Kálmán Rudolf, a fölmentett komáromi főispán ugyanakkor fog elbucuzni a törvényhatóságtól és a tisztikar bucsutisztelését fogadja.

Besztercén Besztercenaszód vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap iktatta be hivatalába Fejérváry Józsefet, a vármegye újonnan kinevezett főispánját. A beiktató közgyűlést Láni Godofred az ispán nyitotta meg s a fölmentett Lázár Árpád gróf főispán meleg hangon elbucuztatta. A főispán a hivatalos eskü letétele után székfoglaló beszédben körvonalozta programját. A székfoglaló után a főispánt a törvényhatósági tagok csoportjai nemzetiségek szerint külön-külön üdvözlétek.

A Petőfi-dalkör estélye.

Hangverseny és táncmulatság.

A „Petőfi-Dalkör“ hagyományaihoz híven az idén is díszes ünnepség keretében ülte meg március idusát. Nagyszámu és díszes közönség töltötte meg a Bika dísztermet; a közönség soraiban ott volt Domahidy Elemér főispán, a Dalkör vezetősége élén Szávay Gyulával és Komlóssy Arthurral, a vármegyei, városi tisztikar számos tagja s társadalmi életünknek sok-sok kiválósága. A közönség első sorában ott ültek a Debreczenben élő 1848/49-ki öreg honvédek is, akik az estélyen a Dalkör tisztes vendégei voltak.

Az ünnepi estélyt fényes sikerű hangverseny vezette be; Veres Tóni zenekarának nyiánya után Szávay Gyula, a Dalkör új elnöke ter ott gyönyörű megnyitó beszédet. A viharos taps lecsendesedésével a Nemzeti dalt énekelte a Dalkör. Ünnepi beszédet Hódy Béla dr. mondott lelkes tetszés mellett. Bárdos Irma kuruc nótáit szünni nem akaró taps jutalmazta. Dankó Sándor hitanhallgató Szávay Gyulának pompás márciusi versét szavaltta teljes hatással. Művész precizitással énekelte ezután a Dalkör Huber útes csatadalát, majd ismét Bárdos Irma lépett az emelvényre s zenekari kísérettel magyar népdalokat énekelt. A gazdag műsort a Dalkör éneke zárta be.

A műsoros rész befejezése után társasvacsora következett, melyen mintegy 300-an vettek részt. Az első fogás után Szávay Gyula, a Dalkör Petőfi-seregével kezében költői pohárköszöntőt mondott, Konez Ákos pedig Szávayt éltette felköszöntőjében.

Vacsora után táncra perdült a fiatalok s a Veres Tóni bandájának muzsikája mellett roppta a táncot kivilágos kivraddig. A mulatságon megjelent hölgyek névsorát az alábbiakban s került összeállítanunk:

Urasszonyok: Özv. Kerekes Gusztávné, Katz Ida, Györffy Sándorné, Bróthy Ferencné, Artner Emilné, Kulcsár Lajosné, Konez Aurélné, Friedmann Péterné, Konez Akosné, Radákovich Gézáné, Özv. Péntek Ferencné, Sinai Gyuláné, Bessenyei Gyuláné, Grünfeld Dávidné, Kékert Gusztávné, Tolvaj Jánosné, ifj. Pásztor Györgyné, Szoboszlai Józsefné (Kovácsné), Krausz Károlyné, Gyuth Antalné, Szathmári Györgyné, Job-

Házlebontás miatt

Végkiárulás Zavatzky Leó

férfi és női divat üzletében, Piacz-utca 16. szám.

bágyáné, Boruss Béláné, özv. Boruss Ferencné, Holes Jánosné, Rajoziné, Szász Józsefné, Nagy Lajosné, Veres Istvánné, Halmos Jánosné, Tóth Imréné, Tegdes Károlyné, Korom Józsefné, Darvas Béláné, Szijjártó Jánosné, Jezsik Sándorné, Balogh Antalné, Szabó Györgyné, Horváth Gyuláné, özv. Perczel Györgyné, Szele Lajosné, Szathmári Károlyné, Szappanos Alajosné, Somosi Sándorné, Egyed Ignácné, Nagy Józsefné, Kovács Gyuláné, Hajdu Aladárné, Márton Gyuláné, Faragó Jánosné, Iglódi Jánosné, Bartos Lajosné, Tóth Lajosné, Friedenthal Sándorné, Borsos Józsefné, özv. Várady Józsefné, Hock Gyuláné, Szegedi Lajosné, Nagy Jánosné, Koppányi Isváné, Hübner Frigyesné, Gasparik Adámné, Barna Jánosné, Gilber Ferencné, Daróczy Sándorné, Békési Sándorné, Szöllösi Dánielné, Szalai Zsigmondné, Mandelné, Biróné, Dalmi Balázné, Khuba Albertné, Mihályiné, Péter Mihályné, Egyed Ignácné (Bucsatel p), Somossy Sándorné, Talafant Jánosné, Napravnik Ferencné, özv. Simon Józsefné.

Urleányok: Kardos Annus, Bródy Ilus, Bárdos Irma, Rajtzyné, Kalmár Juliska, Friedmannné, Felsőbb református leányiskola bentlakó növendékei, Péntek Gizike, Grünfeld Karola, Tolvaj Margitka, Gyuth Pál, Szőke Juliska, Gyuth Micike, Szathmári Ilona, Kató Emma, Nagy Ilonka, Boruss Ilonka, Hórebhegyi Sinay Rózsika, Kocsch Ilona, Nagy Erzsike, Faragó nővérek, Halmos Janka és Józsa, Tegdes nővérek, Szijjártó Eszti, Megyeri Ilus, Horváth Erzsike, Szappanos Margitka, Szele Rózsika, Szathmári Margit, Somossy Mária és Emma, Kolbán Matild, Nagy Rózsika, Éles Teruska, Faragó Juliska, Tóth Mária, Tóth Gizike, Borsos nővérek, Váradi Rózsika és Eszti, Szegedi Margit és Rózsika, Hoch V. Koppányi Erzsike, Szibner Mariska, Barna Rózsika, Bóor Böske, Daróczy Gizike, Szöllösy Katica, Békési Mariska, Kovács Ilus, Biró Margit, Dalmi Eszti, Roncsik Euália, Kabai Teruska, Mihályi Rózsika, Péter Ilonka, Napravnik Erzsike, Somossy Mária Sűveg Jolán és Mariska, Misk Bözseike, Kapes Erzsike, Gyűgyei Ilonka, Fehérvári Mariska és Anna, Kiss Pál, Eszti és Margit, Simon Bözseike, Kádár Erzsike, Gönczi Eszti, Nagy Mariska.

Az iparostanoncz-iskola vizsgálatának sorrendje.

A város iparostanoncz-iskolájában elhelyezett téli tanfolyam rajz- és közismereti osztályában holnapután kezdődnek meg a vizsgák. Azé Gőza főmérnök, felügyelő bizottsági elnök a következő értesítést teszi közzé:

Március 17-én, csütörtökön délelőtt 9-11 III. o. Földszint 2. Csúrka István: Ács szakcsoport. Rajz. — Március 17. csütörtök délután 5-7 III. o. Földszint 2. Csúrka István: Ács, szobafestő, kőműves. Közism. — Március 17. csütörtök délután 5-7 I. o. Emelet 6. Szemere Lajos: kőműves. Közism. — Március 18. péntek délelőtt 9-11 III. o. Földszint 2. Csúrka István: szobafestő. Rajz. — Március 18. péntek délután 3-5 III. o. Emelet 3. Emmer István: kőműves. Rajz. — Március 18. péntek délután 5-7 II. o. Emelet 3. Nagy Imre: kőműves. Közism. — Március 18. péntek délután 5-7 I. o. Emelet 5. Kalmár Ignác: kőműves. Közism. — Március 19. szombat délelőtt 9-11 III. o. Emelet 1. Kovaliczky A.: kőműves. Rajz. — Március 19. szombat délután 3-5 II. o. Földszint 1. Szentjób K.: kőműves. Rajz. — Március 19. szombat délután 3-5 I. o. Emelet 6. Szemere Lajos: kőműves. Rajz.

Midőn a hatóságok, testületek, általában ipari oktatásunk előhaladása iránt hazafias meleg érzással bíró nagyközönséget, eddig is örömmel tapasztalt érdeklődésére

támaszkodva, felkérjük a vizsgálaton való megjelenésre, ugyanakkor figyelemre méltatni kérjük azon körülményt, hogy t. i. kiadó iparostanulóinknak tovább buzdítását eszközölő jutalmakat — bármily szerények is legyenek azok — csak az esetben leszünk képesek adni, ha — mint eddig is — a jutalomösszeg összehozásában a cselekvő jóindulatot kimutató, áldozatra is kész társadalom támogatásában ezuttal is részesülünk. Minden jutalmazásra szánt összeg folyó hó március 16-ig — Dóczy Gedeon ipariskolai igazgatóhoz juttatandó.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZERDA: *Gottarhalte*, dráma. C) bérlet
CSÜTÖRTÖK: Délután *Czifranomorúság*. Este *Kis cukros*, vígjáték. Ujdonság A) bérlet.
PÉNTEK: *Kis cukros*, vígjáték. — Másodszor. — B) bérlet.
SZOMBAT: *Kis cukros*, vígjáték. — Harmadszor. — C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután *Sasfűk*, dráma. — Mérsékelt helyárrakkal. Este *Ördög mátkája*, népszimű. Kisbérlet.

Gottarhalte. (Bemutató előadás.) Magyarország ujjászületésének 62-ik évfordulója tiszteletére egy *Gottarhalte* című három felvonásos alcímekre tagolt drámát mutattak be ma este. A *Gottarhalténak* egyik alcímeként a *Kossuth-nóta* szerepelt, ami igen fokozta az érdeklődést a darab iránt. Ennek az érdeklődésnek külsőben az egész premier alatt sok dolga volt; különösen az első felvonásban, ahol egy derék, szimpatikus öreg ur, aki 48-ban és 49-ben huszárkapitány volt, 1909 augusztus 18-ikán (a szinlap ezt mondja) megmagyarázza a fiának, akibe a Ludovikában beleverték ezt a hármastestűt: Ist n. király, haza, szóval ennek a fiának megmagyarázza, hogy az Istenért, meg a királyért haljon meg más, csak a hazáért érdemes meghalni és valahogy ezt el ne tévessze. A második felvonásban már élénkebben kialakul a *Gottarhalte* szerzőjének a mesés-zővés tonyolítására való tehetsége. Itt már van egy halál is, mely a szintériként szereplő kávéházban esik meg. (Érdekes, hogy az összes kávéházi vendégek elblijcselték a csehüket, egytől-egyig fizetés nélkül távoztak.) A harmadik felvonás zudítja aztán ránk a tragikumot: a *Kossuth-nótáért* vértanúhalált szenvedett katonatisztet a teljes katonai pompa keretében a *Gotte halte* hangjai mellett temetik el, amely véletlenség mert — tisztán a szerző ur tetszésére volt bízva — megöli az öreg 48-as és 49-es huszárkapitányt is. A *Gottarhalte* szereplői játszótták nagy igyekezettel kicsi és rossz szerepeiket: *Kardos* temperamentumus, *Huzella* bájos, szende menyasszony volt, *Győre* sok pózzal játszott. Az ünnepi hangulatot, melyet *Gazdy* Aranka szép szavaiata indított meg a *Kossuth-nóta* és a hazafias diskurzusok, végig meg tudták tartani. (Lais.)

Színészeink a szinészparlamentben. Holnap, szerdán ül össze a magyar színészek parlamentje, hogy megkezdje öt napra terjedő tárgyalásait a színészet ügyes-bajos dolgairol. A debreczeni szinészársulat kiküldöttei: *Horváth Kálmán*, *Gyöngyösi Viktor* és *Kallós Ferenc* ma utaztak fel Budapestre a nagygyűlésre s szombaton érkeznek vissza Debreczenbe.

A Góth-pár Nyiregyházán. A nyiregyházi Bessenyei-kör tegnap rendezte nagy művészestélyét a *Góth-pár* közreműködésével a városi színházban. A művészest első részét nyiregyházi művészek és műkedvelők uralták; a második részét a *Góth* művészpár vendégszereplése képezte. A tegnapi estén *Henry Bernstein* „Tolvaj” c. szinművének második felvonását és *Pierre Wolf* „Ingóvány”-ának főjelenetét adták elő. A közönség lelkesen ünnepelte a művészpárt. Góthék

ma ismét fellépnek a Bessenyei-kör második művészestélyén.

Pillangókisasszony. (*Madame Buttersky*). (A színházi iroda jelentése.) Puccini világhírű operája foglalkoztatja erősen az énekes személyzetet, melynek a *Madame Buttersky* lesz a legközelebbi bemutatója. A címszerepre *Zilahyné* készül nagy ambícióval, aki kétségkívül egyik legnagyobb, jól megérdemelt sikerét fogja aratni ebben a neki való nagy énekparthiban. A zongorasóobában már naponta folynak a próbák *Mártonfalvy György* karnagy vezetésével, úgy, hogy április első napjaira lehet tervezni a nagyszabású opera bemutatóját. Az igazgatóság erre az előadásra a zenekart megerősíti.

HIREK

Istentisztelet. Az árust. hitv. ev. templomban szerdán délután 3 órakor bőjti istentisztelet lesz.

Gál Zoltán dr. ügyvéd Gál Zoltán dr., Debreczen fiatal jogászvilágának egyik legképzettebb tagja, a Debreczeni *Független Újság* volt kitűnő munkatársa a napokban egyhangú kitüntetéssel tette le Budapestén az ügyvédi vizsgát. A szimpatikus fiatal ügyvédnek a vizsgáló bizottság riaka melegséggel gratulált a nagyszerű vizsgához. Gál Zoltán dr. Debreczenben nyitja meg ügyvédi irodáját s bizonyos, hogy rövid időn belül egyike lesz a legkeresettebb debreczeni ügyvédeknek.

A szabad iskolából. A szabad iskolában ma f. hó 16-án este 6 órakor dr. Brunner Lajos orvos tart előadást: a halálról. Az emberiség e nagy problémáját, amely költőket és filozófusokat egyaránt annyiszor inspirálta már halhatatlan művek alkotására, az előadó inkább a biológia és általán az orvostudomány szempontjából fogja ismertetni, így is hozzá akarván járulni a szabad iskola célja megvalósításához: az elmék felvilágosításához. Ezt az előadást igen szépen egészíti majd ki a holnap, csütörtök este tartandó előadás, amelyet dr. Szász Adolf orvos tart: A halotthamvasztásról, 28 vetített képpel. Ez az előadás Debreczenre nézve igen aktuálisnak mondható, hisz Kovács József polgármester programjában benne van egy halotthamvasztó létesítése; már csak aktuálitásánál fogva is — eltekintve az előadás érdekes témájától — ajánljuk mindazok figyelmébe, akik Debreczen haladása iránt buzgószággal viseltetnek. Ezzel az előadással be fog zárulni az idei oly fényesen sikerült ciklus.

A tőzsde áldozata. *Fiuméből* táviratozzák: *Blau Henrik* nagykereskedő ma öngyilkossá lett: agyonlőtte magát. *Blau* a nyáron 200 000 koronát nyert a tőzsdén, további kísérletezései azonban szerencsétlenek voltak s az ősz és tél folyamán *Blau* teljesen tönkre ment. Emiatt való elkeseredettsége üldözte halálba.

Ülések a kamaránál. A kereskedelmi és iparkamara csütörtöki közgyűlésének előkészítése gyanánt tegnap délután közös bizottsági ülést tartott Szentkirályi Tivadar elnökletével. Kiemelkedőbb tárgyai voltak a gyűlésnek az államségélyes ügyek, a kamarai választott bizóságok létesítésének kérdése, a kamarai szakiskola, tanulmány-uti ösztöndíjak és ipari munkásjutalmak pályázati kihirdetésének elhatározása; végül számos ipari kereskedelmi szakvéleményt kéro megkeresés.

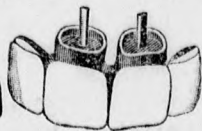
Hivatalos órák a kir. itélőtáblán. A debreczeni kir. itélőtábla elnökségéül veit értesülés szerint a hivatalos órák így állapították meg: Hétköznapokon és pedig május 1-től október 31-ig 7 órától 1 óráig, november 1-től április 31-ig 8 órától 2 óráig, va-

Műfogak

Kautsuk és arany kivitelben, zománcz fogsorok, rágásra használató és azonnal megcsoktható, arany fogkoronák és hidak eltört darabok 2 óra alatt javíthatnak!

MAGYAR FERENCZ

fogtechnikus, Szent-Anna-u. 5. (Bondy-ház.)

sár- és ünnepnapon pedig 9 órától 12 óráig terjedőleg állapították meg. A felek részére az iktató hivatal a 2. § szerint megjelölt időben, vagyis kétnapon 9 órától 4 óráig, vasárnap és ünnepnapon 9 órától 11 óráig áll nyitva, a gyűjtőszekrény kétnapokon 12 órakor, vasárnap és ünnepnapon pedig 11 órakor lesz kiürítendő.

A véntülés elhárítása és az élet meghosszabbítása című most megjelent könyv füzve K 4.—, kötve K 6.—, Aczél antiquáriumában.

Közgazdasági ankét. Az osztrák harci tarifák ellen a magyar közgazdasági intézmények szervezett módon kívánnak fellépni. E végből a kamarák és rokon érdektestületek ma, március 16-án a budapesti kamaránál ankétot tartanak, melyen a tarifareloziókat tárgyalják. Minket debreczeniek a tárgynál különösen a liszt-tarifák érdekelnék s e kérdésben a fővárosi és a vidéki malmok ellentétes érdekeik. A debreczeni kamara részéről az ankétra Szávay tikkár üzent fel.

A munkásgimnáziumból. A debreceni munkásgimnázium egészségügyi előadását március 16-án tartja meg az ipartestület díszteremében. Az előadás tárgya. Az első segély; 46 vetített képpel. Előadó Brunner Lajos dt. Az előadás kezdete este 8 órakor.

A Debreceni Hitelbank Részvény társaság folyó hó 13-án megtartott rendkívüli közgyűlésén jelenlegi 1.000.000 korona összegű részvénytőkéjének felemelését határozta el. A régi részvényesek elővételi jogukat folyó hó 31-ig bezárólag gyakorolhatják. A továbbiakra vonatkozóan utunk lapunk mai számában megjelent hirdetményre.

Gumi különlegességek Györfy Testvérekéél Piacz-u. 30.

Köszönetnyilvánítás. A vezetésem alatt álló izr. négyesület céljaira a közgazdasági bank 30 koronát és az elföldi takarékpénztár 20 koronát volt szives hozzájárulni, a mely kegyes adományokért ezúton mondok hálás köszönetet. Dr. Balkányi Miklósné, az izr. négyesület elnöke.

Pekár, kölcsönkért kastély 4 korona, Bródy, Rembrandt térjek 4 korona, Szomaházy, lila test, sárga sapka, 2 kötet 6 kor. 50 fill., most megjelent könyvújdonosságok kaphatók Hegedűs és Sándoránál. Kossuth u.

Takács Zoltán. A hírhedt pénzhamisító megint hazajön. A zürichi rendőrség már mindenféle intézkedést megtett arra nézve, hogy kiadja, de nem határozott még arról, hogy melyik állmot, a magyart, vagy az argiust ajándékozza-e meg Takács Zoltánnal. A főkapitányságon azt hiszik, hogy Magyarország fogja megkapni a drága jóvevényt.

Tanítóból gázgyári munkás. Budapestről táviratozzak: Fischer József gázgyári munkás tegnap délután a Rudolfrakparttól a Dunába akart ugrani, de megakadályozták szándéke végrehajtásában. Behozták a főkapitányságra, ahol elmondotta, hogy betegség miatt keresi a halált, már egyszer követett el öngyilkossági kísérletet. Tanítóképezdét végzett, de azután kénytelen volt nehéz munkával keresni kenyerét és beteg lett. Megígérte, hogy nem kísérel meg újra az öngyilkosságot.

A nap halottal. A debreczeni áltami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Késes János ref. 76 éves, Szerecsen Mihály ref. 20 hónapos, Guth Izidor izr. 57 éves.

A Néptakarékpénztár mint szövetséget **Piacz-utca 75. sz. a.** életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen

Ha igazán szép gyümölcsfákra vágyik, kerje **Kontsek Géza** kerészetének nagy árjegyzékét, s nézze meg a Kossuth-utcai üzletben levő minták minőségét. — Bámulatosan szép fák, igen olcsó áronkaphatók.

Hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom kiárólag saját készítésű fiom,

puha, tartós keztyűimet. Vi árius, Szent-Anna utcában.

Az étvágytalanság, mely annyi embert kínoz, a rossz emésztés következménye. Az emésztési hibákat a természetes **Ferencz József**-keserűviz rendszeres használata által (reggelenként fél pohárral éhgyomorral) játszva meg lehet javítani.

FŐVÁROSI BAZÁR
Debreczen, Simonffy-utca 1. sz. Bérpalota.

Tolnai Dániel

Debreczen, Piacz-u. 49

Legnagyobb

czipőraktár.

Czipők

minden időnyre

legjobb minőségben.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E debreczeni bizományos távirati leosztás Budapest, 1910 márc. 15.

Készára 5—10 magasabb.

1910. októberi buza	11.10	11.11
májusi buza	13.48	13.49
1910. áprilisi buza	13.63	13.64
májusi roza	—	—
1909. októberi roza	—	—
1910. áprilisi roza	8.51	8.52
1910. októberi zab	—	—
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	7.28	7.29
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—
1910. júliusi tengeri	6.24	6.25
májusi tengeri	—	—

Hirdetmény.

A Debreceni Hitelbank Részvénytársaság az 1910. március 13-án tartott rendkívüli közgyűlésén nyert meghatalmazás alapján 1.000.000 K összegű részvénytőkéjét 1.500.000 koronára emeli fel és evégből 2500 drb. 200.— korona névértékű részvényt bocsát ki a következő módozatok mellett.

1. A jelenleg forgalomban levő részvényeink tulajdonosai 1 drb. régi részvény alapján 1 drb. új kibocsátású részvényre **220 korona átvételi ár mellett** elővételi joggal bírnak, míg az ezenfelül jegyzett, valamint a nemrészvényesek részéről jegyzett részvények kibocsátási árta yama darabonként **225 koronában állapítatik meg.**

2. Az elővételi jog 1910. március hó 15-től 1910. március hó 31-ig bezárólag gyakorolható oly módon, hogy régi részvényeink pénztárunknál ezen idő alatt felülbélyegzés végett bemutatandók.

3. A felülbélyegzés alkalmával minden darab új részvényre 70 korona, míg a nem elővételi jog alapján eszközölt jegyzéseknél minden darab új részvény után 75 kor. és ennek 1910. január hó 1-től folyó 6% kamata pénztárunknál készpénzben befizetendő. A fennmaradó 150 korona pedig 1910. április hó 1-től kezdve minden hó 1 én 50 koronás havi részletekben válk esedekessé és mindegyik részlet 1910. január 1-től járó 6% kamattal ugyanacsak pénztárunknál fizetendő be.

Ezen befizetéseket „Jogo ultsági igazolvány”-okon nyugtázzuk, azonban az átvételi összeg egyszerre is befizethető, s ez esetben a 6% kamat a befizetés napjáig számíttatik.

Az átvételi ár lefizetése után azonnal kiadjuk a névre szóló részvényeket, amelyek az 1910. évi osztatékban a régi részvényekkel egyformán részesednek.

4. Az 1910. márcz u. 31-ig szabályszerűen nem gyakorolt elővételi jog felatt az igazgatósg szabadon rendelkezik.

5. Amennyiben a 2500 darab új részvéynél több jegyeztetnék, a rendkívüli közgyűlés határozata értelmében jogosítva lesz az igazgatósg a részvényjegyző-eket aránylagosan leszállítani, vagy pedig a részvénytőka emelését a tervezettnél magasabb összegben megállapítani s ez esetben a régi részvényesek minden darab régi részvényük után 1 drb. új kibocsátású részvényre gyakorolhatják elővételi jogukat.

6. Aki a jegyzett részvények hátralékos vételárát az utolsó fizetési határidőn túl 30 nap alatt be nem fizeti, az aláírásból származó összes jogait, ugyszntén a befizetéseket is — alapszabályaink 7. § a értelmében — elveszti. Az ilyképen a társaság javára maradt befizetések a tartaléktőkéhez csatoltatnak, s ugyancsak a tartaléktőkéhez csatoltatnak a K 20, illetve 25 kor. vételárból befolyó összegek is a kibocsátási költségek levonásával.

Debreczen, 1910. március hó 14-én.

Debreczeni Hitelbank Részvény társaság igazgatósága.

Cognac

Gróf Keglevich István nádai PROMONTOR.

Egyedüli díszoklevéllel kitüntetett cognac. MINDENŐTT KAPHATÓ.

221—1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 43/1.—910 V. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Forgalmi Bank részére 500 kor. — fill. tőke, ennek 1908. évi nov. hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 86 korona 90 fill. perköltés erejéig 1910. évi január hó 12-én iróilag lefoglalt és 770 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1910. évi március hó 17 én délelőtt 11 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Kónyatelep 31. sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1910. évi febr. hó 19 éa.

Bódogh Zsigmond
bírói kiküldött.

Padlólakk,

linoleum és borostyán.

Zománc festékek

mindenféle színekben, valamint egyéb gazdasági cikkek, kék uszó kenőcs, gép és hengerolaj, továbbá legolcsóbban beszerezhető

BERGER J

festékkereskedésében, — Csapó-u. 10.

Kanári ma
négyszer
megítélve
7—15 m
CARL ULRI

Taka

Mosó ka
Zsira

na

Sesz

DEBRECZ

Birtok

A k

300

leg

Ugy

400 kat

gaz

vilá

NÉPB

Órlási választék

glace svéd és szarvasbőr keztyűkben

Kanári madarak mély hangú Seifert törzs, négy-szer itteni első városi díj a tanács által megítélve, a legjobb itteni törzs. Db.-ként 7-15 márká utánvétellel. Arlap ingyen. **CARL ULRICH St. Andrcasberg iHarz.**

Takaréktűzhelyek,

Mosó katlanok,
Zsirolvasztó edények,
Zsiros bödönök
nagy raktára

Sesztina Lajosnál

DEBRECZEN, Placz-utca 23. szám.

Birtokeladás és legelőbérlet

A karczagi vasuti állomás mellett 300 katasztrális hold **elsőrendű legelő eladó** vagy **bérbeadandó**. Ugyanott **eladó** egy

400 katasztrális holdas birtok

gazdasági épületekkel. Bővebb felvilágosítást nyújt a

NÉPBANK, Czegléden.

Még a Halley üstökös

— fénye sem közelítheti meg a —

Bocskay czipő-krém

ragyogó fényességét.

Kérje mindenütt!

Olcso szabadalmazott beton, tömbös csöves oszloppal

sodronykerítéseket

és szabadalmazott szőlőlugas

oszlopokat

készít:

Neubauer János

sodronyműgyáros

DEBRECZEN,

Kéttmalom-utca 4.

Rivánatra képes árjegyzéket küld ingyen és bérmentve.

Fest, mázol, tapétáz

Dihen J!A! festő

Gólya-utca 14.

Telefon 408.

MEGNYILT! MEGNYILT!
KARTELEN KIVÜL!

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése, Wesselényi-tér 6. szám alatt (Bertagózsmaiom mellett.) — Kartelen kívül, tehát olcsó árak. Mindenkinek saját érdeke, — hogy szükségletét nálam szerezzze be. —

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Ristemplombazár.

Megérkeztek a legdivatosabb

női kölmök,

— solymok, Voile de laine. —

Óriási raktár! Olcsó árak!

Szép kezt y ü j e

csak úgy lehet, ha

Schön Sándor

kezt y, kötszer és orvosi műszertárában szerzi be

Debreczen, Placz-u. 12. (Stenczinger-ház.)

Óriási választék
glace svéd és szarvasbőr kezt ykben
gyermekkezt yk minden színben.

Nadrágtartók, karisnyakfők,
Mindenemű pipere cikkek,
Illatszerek.
Gummi különlegességek.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajántatos az építkezésnél a Karczagi Agyag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépeserép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'40 kg. addig a gépeserép 17 1/2 cm. széles és sulya drb.-ként 1'30-1'35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 43-45 drb. sulya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. sulya 46 kg. Eső után az arány még rnsszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. sulyu lesz addig a gépeserép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/4, 3/4, 1/2 és 1/3 nagyságba is készíti fenti gyár, szép falat kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helybeli fakereskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhetőek gyártmányaink gyárvezetőségünkönél is vagy alulírott tulajdonosnál.

LÓWI ÁRMIN

Karczagi agyagipar tulajdonosnál, Széchényi utca 23.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Iráskészs. ki írni és olvasni tud. a Hortobágy gőzmalomban állandó alkalmazást talál.

Vasalóleányok felvételnek, Konecz József kelmefestőnél Arany János utca 10. sz.

Kereskedelmi végzett leány pénztárnoknőnek felvétetik. Jó írás, számolás és a német nyelv tudása megkívánatik. Linoicum áruházban.

Fizetéssel egy tanuló felvétetik fűszerüzletbe. Czim a kiadóba.

Perfekt gépirónő összes irodai teendőiben jár-tas, irodát keres. Czim a kiadóban.

Adás-vétel.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Az új részletáruházban a mai naptól fogva nagyon olcsón beszerezheti minden hitelképes család heti 2 kor. havi 4 korona részletfizetés mellett ruházati szükségletét, nagy választék női és férfi kabátok, öltönyök, vászon, kanavász, szőnyeg, függöny, paplan, ruhaszövetek. Meghívásra házhoz megyünk rendelést felvenni. Adler és Schwarc Simonffy-u. 6. tejiaccal szemben

Eladó a város belső területében fekvő Szechenyi utca végén egy hold 260 □ olyan télen is lakható nyaraló, mely áll teljesen gondozott parkból, 4 szoba (szilárd épület) és az összes modern mellékhelyiségekből levő ur lakásból, teniszpálya, villanyvilágítás, továbbá nagy gyümölcsös és kerti veteményeknek megfelelő földből. A legjutányosabb fizetési feltételek. Értekezhetni: Turai Farkas tudóközödi irodájában.

100 hektoliter óbor 1908. évi homoki termés eladó. Czim: Holló István Nagycsata.

Két éves porhajas Ezerjő, Rizling, Kövindika és más fajokban, ezre 50 korona. Poroszlay Lászlónál Hunyadi utca 3.

Ont is érdekl! hogy vászon, kanavász, legfinomabb fehér és színes damaszt-étészietek, férfi és női szövetek, ugyszintén felöltők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, ágyterítők legolcsóbb árak mellett beszerezhetők heti vagy havi részletfizetésre az ujonnan berendezett és dusan felszerelt Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur Havan-u. 17. sz. alatti áruházaiban.

Két jokban levő éjjeli szekrény és 1 szekrény eladó. Czim a kiadóban.

Épület bádigos munkákat valamint javításá-és festését legolcsóbban, legmegbizhatóbban készíti Burg Ignácz Vár-u. 2.

Különféle.

Női fodrász terem, ondulítás, champoing hajmosás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termeiben Piac 38. Kifésült hajat legmagasabb árban veszek. Telefon 759.

Bármilyen régi kalapokat rövid idő alatt majdnem újjá alakít, tisztít, javít, a legjutányosabb árban. Borza István Csapó-u. 2.

Füvészkert-u. 14! Nagytelomhoz egy perc a HARMATHY antiquarium Könyvek, zsolttárok, imakönyvek ott rémolcsón kaphatók,

OLLA
gummikülönlegesség
Kapható Debreczenben
Schön Sándornál
Piac-u. 12.

Legszebb tavaszi keztyűk
Schön Sándor üzletében, Piac-u. 12.

Végre tiszta

(„Endlich rein“)

a legtökéletesebb és legmoszebb menő egészségügyi és kozmetikus követelményeknek megfelelő mosdószappan. Dobozban, tubusban. Fogpasztának is használható. (Törv. védve.) A „Végre tiszta“ („Endlich rein“) jó hatással van a bőrre, élénkíti, és már rövid ideig használat után lágyá és gyöngéddé teszi. Használhatóan olcsó, mint mosdó- és fődószappan fülümhulhatatlan, az előkelő toalett asztalnak és a családnek is ideális használati szappan. Tubusban csomagolva orvosnak, utazónak és sportembernek különösen ajánlható. Vegyszergyár: Bucher, Wien. I. Himmelptortgasse 17. Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszerüzletekben.

Megérkeztek!
a legújabb divatu diszített női

SZALMAKALAPOK

1 lrt 20 krtól 2 lrt 60 krtig

Schwarcz M. L.-nél.

MEGHÍVÓ.

A „Vasuti alkalmazottak takarékpénztára r. t.“ IV. évi rendes közgyűlését

1910. évi március hó 24-én, Csütörtök d. e. 12 órakor az intézet helyiségében (Debreczen, Piacz-utca 49. I. em.) fogja megtartani, melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívatraik.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvhitelesítő bizottság kijelölése.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1909. évi zárszámadások elő erjesztése, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása iránti határozathozatal.
4. Igazgatósági tagok választása.
5. Felügyelő-bizottsági tagok választása.
6. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Debreczen, 1910. március 12.

A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhat szavazati jogot, ki a részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt — a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig az intézet pénztáránál, vagy valamely debreczeni pénztárnál letétbe helyezi. A letéti elismervények a közgyűlésen való részvételi jog igazolására szolgálóak.

A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít, azonban egy részvényes 50 szavazatnál többet nem gyakorolhat.

A szavazati jog meghatalmazás útján is gyakorolható.

Vagyon.

Pénzkészlet	13477.45
Osztrák-magyar bank	21245.10
M. kir. postatakarékpénztár	2712.11
Váltókölcsönök	960906.28
Értékpapir előleg	2476.—
Fedezett folyószámai követelések	63895.62
Adóok	264.96
Részvénytőke hátralékosok	174402.70
Értékpapir	13842.50
Ingatlanok	14165.62
Felzerelés	4682.08
Átmeneti kamatok	9705.09
Összesen	1281775.51

Mérleg-számla

Részvénytőke	500000.—
Tartalékalap	8500.—
Külön tartalék	400.—
Betétek	379062.79
Hitelezők	3915.39
Fel nem vett osztalék	862.—
Visszleszámitolt váltók	247901.—
Szerződéses hitelek	90000.—
Átmeneti kamatok	12805.50
Nyereség egyenleg	18838.88
Összesen	1281775.51

Teher.

Terhek.

Betéti kamat	10684.20
Visszleszámitolt váltók kamatja	13470.02
Betét kamat adó	1068.42
Állami és közvégi adó	1525.45
Igaz., felü. biz., tisztii és szolgai fizetés	13292.09
Házbér	1662.—
Üzleti költség	3251.13
Leirt követelések	749.40
Nyereség egyenleg:	
Nyereség áthozat 1908. évről	44.28
Tiszta nyereség 1909. évben	18794.55
Összesen	64541.54

Eredmény-számla.

Nyereség áthozat 1908. évről	44.28
Tiszta kamatjövödelmek	56452.21
Jutalékok	8045.05
Összesen	64541.54

Jövedelmek.

Debreczen, 1909. december hó 31-én.

Poszek Gyula főkönyvelő, Mórász Sándor igazgató, Fischer Jakab ügy. igazgató, Király István pénztárnok.

Az igazgatóság.

Bészler Károly, Gaál Samu, Jankovich Sándor, Molnár Ernő, Dr. Nagy Kálmán, Oressz Endre, Dr. Polgár Dániel, Rédl Szilvfried, Steinberger Salamon, Taar Sándor, Ványi Lajos.

A felügyelő-bizottság.

Gamma Rezső, f. biz. elnök, Kiss Kálmán, Nyiri Géza, Ifj. Widder Samu.

A feltaláló leányai.

Impozáns nagyszeü hajzatot

szerezünk és tartunk meg egész a vén korig minden nagyobb fáradság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbort erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetesen zsírtartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjuk:

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsírtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak:

Uhlmann Peru Tannin vizet

zsírtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a hajat szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színt, nem piszkol és nem esimál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvege K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére: — Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3. —

Kapható Iósa és Ióna gyógyszerkereskedő ében, valamint minden gyógyszerárakban és illatszerkereskedésben